

BOSNA I HERCEGOVINA
UREDZARAZMATRANJE ŽALBI
PODRUŽNICA/FILIJALA BANJA LUKA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
ФИЛИЈАЛА БАЊА ЛУКА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PROCUREMENT REVIEW BODY
BRANCH OFFICE BANJA LUKA

Broj: JN2-02-07-1-3823-7/23

Banja Luka, 8.2.2024. godine

Kancelarija za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine, Filijala Banja Luka rješavajući po žalbi potencijalnog ponuđača: Akcionarsko društvo Insa industrija satova, Beograd, putem punomoćnika Sanela Nezirića, advokata iz Sarajeva, broj JN-18-296/23 od 19.12.2023. godine, izjavljenoj na Tendersku dokumentaciju, broj: 06-484/2023 od 29.11.2023. godine, ugovornog organa Preduzeće komunalnih djelatnosti „Rad“ a.d. Teslić, u postupku javne nabavke novih vodomjera, koji se vodi putem otvorenog postupka, na osnovu člana 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine Beograd ("Službeni glasnik BiH" br. 39/14 i 59/22) i člana 230. Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), na sjednici Vijeća održanoj dana 25.1.2024. i 8.2.2024. godine, donijela je

RJEŠENJE

1. Žalba se usvaja.

2. Poništava se postupak javne nabavke u potpunosti, te akti ugovornog organa:

- Tenderska dokumentacija broj 06-484/2023 od 29.11.2023. godine, uključujući obavještenje o nabavci broj 384-1-1-48-3-12/23 od 29.11.2023. godine i
- Drugi akti ugovornog organa doneseni u postupku javne nabavke.

3. Povrat sredstava uplaćenih na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu od 3.500,00 KM, izvršiće se na osnovu posebnog rješenja ovog organa.

4. Usvaja se zahtjev za naknadu troškova zastupanja žalioca od strane advokata u iznosu od 280,80 KM.

5. Obavezuje se ugovorni organ da nadoknadi žaliocu troškove zastupanja od strane advokata u iznosu od 280,80 KM, u roku od 8 dana od dana prijema ovog rješenja.

21-03-2024

O b r a z l o ž e n j e

Dana 29.11.2023. godine ugovorni organ Preduzeće komunalnih djelatnosti „Rad“ a.d. Teslić (u daljem tekstu: ugovorni organ) objavio je obavještenje o nabavci, broj 384-1-1-48-3-12/23 u postupku javne nabavke novih vodomjera, koji se vodi putem otvorenog postupka.

Potencijalni ponuđač Akcionarsko društvo Insa industrija satova, Beograd, nezadovoljan tekstom tenderske dokumentacije, putem punomoćnika Sanela Nezirića, advokata iz Sarajeva izjavio je žalbu protiv iste, broj JN-18-296/23 od 19.12.2023. godine, koju je ugovorni organ u skladu sa članom 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama zajedno sa Izjašnjenjem na žalbu prosljedilo Kancelariji za razmatranje žalbi, Filijala Banjaluka.

Žalilac izjavljuje žalbu zbog pogrešne primjene Zakona o javnim nabavkama.

Žalilac u žalbi navodi sljedeće:

- Da specifikacije radio modula (s funkcijom dataloggiranja) iz stavke 19. pod đ) imaju za cilj isključivo ograničavanje pravične i aktivne konkurencije u ovom postupku javne nabavke, budući da zahtjev iz tehničke specifikacije može postaviti isključivo proizvođač ITRON koji proizvodi radio module sa propisanim karakteristikama koji ga izdvaja od drugih proizvođača, odnosno jedino ponuđač koji zastupa proizvodni program proizvođača ITRON u BiH, tj. ponuđač VMS group iz Sarajeva je u mogućnosti ponuditi ovaj proizvod i dostaviti svoju ponudu. Tehničke specifikacije koje su žaliocu sporne su sljedeće:

- Funkcija dataloggiranja - memorišu se očitavanja sa satnim, dnevnim, mjesečnim intervalima
- Moguće je memorisati 168 očitavanja
- Mjesečna očitavanja za posljednjih 13 mjeseci
- Detekciju curenja iza vodomjera u posljednjih 13 mjeseci
- Detekciju kontra protoka u posljednjih 13 mjeseci
- Pokazuje alarme o dimenzioniranju vodomjera na mjernom mjestu - predimenzionirani ili poddimenzionirani vodomjeri
- Memoriše u zadanim vremenskim intervalima najveće skokove u potrošnji posljednjih 13 mjeseci do 5 očitavanja.

Žalilac kao dokaz dostavlja katalog proizvođača ITRON za uređaj EverBlu Cyble Enhanced. Žalilac je priložio i kataloge proizvođača koji ne zadovoljavaju sve tehničke karakteristike radio modula propisane u TD (Katalog proizvođača BAYLAN za uređaj UM-1 RF Automatic Meter Reading Module, Ispis sa web stranice proizvođača BAYLAN za uređaj IWM-TX5 - Wireless M-BUS module for GSD8-I water meters, Katalog proizvođača BAYLAN za uređaj IWM-TX5 - Wireless M-BUS module for GSD8-I water meters, Ispis sa web stranice proizvođača ZENNER za uređaj EDC - communication module with wireless M-Bus radio interface, Katalog proizvođača ZENNER za uređaj EDC - communication module with wireless M-Bus radio interface), te uputio na web stranice: <http://www.baylanwatermeters.com/admin/upload/big/UM-1-RF.pdf>; <https://www.bmeters.com/en/products/iwm-tx5/> i

https://zenner.com/products/sys_edc_communication_module-2/. Žalilac nadalje osporava protokol komunikacije Radian uz tvrdnju da Protokol Radian koristi isključivo i jedino firma/proizvođač ITRON, te da ne postoji proizvođač koji proizvodi uređaje sa RADIAN protokolom izuzev proizvođača ITRON.

- Za žalioća je sporna stavka pod rednim brojem 5) *Bluetooth radio receiver* za očitavanje radio modula koji rade po protokolima RADIAN i PRIOS, i ističe da uređaj jedini posjeduje proizvođač ITRON, tj. ponuđač VMSgroup iz Sarajeva koji je ujedno i isporučio ranije postojeći softver i pružio radio obuku zaposlenih u Ugovornom organu. Žalilac u prilogu dostavlja uporedne prikaze softvera drugih proizvođača i cijeni da mnogobrojni drugi proizvođači, odnosno proizvodi istih ne zadovoljavaju propisano postojeće stanje softvera iz TD, odnosno da samo proizvod proizvođača ITRON zadovoljava traženo.

- Da je ugovorni organ je u okviru propisanog odjeljka tehničkog opisa postojećeg sistema za očitavanje vodomjera koji posjeduje PKD „RAD“ a.d. Teslić iz TD propisao, između ostalog, sljedeće:

„TEHNIČKI OPIS POSTOJEĆEG SISTEMA ZA OČITAVANJE VODOMJERA KOJI POSJEDUJE PKD „RAD“ A.D. TESLIĆ

PKD „Rad“ je nabavio i integrisao sistem očitavanja vodomjera koji se sastoji od sledećih komponenti:

(...)

Tehnički zahtjevi koje je potrebno da ispunjava ponuđač ukoliko nudi alternativna rješenja po pitanju radio modula, m-bus modula i dana loggera po pitanju komunikacije su da se moraju očitavati s istom hardverskom i softverskom opremom koju već podjeduje PKD „RAD“ a.d. Teslić od 2014. godine.

Ukoliko ovo nije moguće Ponuđač mora dati izjavu da će ukoliko bude izabran za isporuku opreme izvršiti implementaciju sistema očitavanja koje nudi u postojeće softversko i hardversko okruženje o svome trošku, nabaviti svu neophodnu opremu za očitavanje i softverske pakete za očitavanje vodomjera (za neograničen broj mjerača), obučiti osoblje vodovoda za korištenje iste.

Ponuđač mora takođe o svome trošku izvršiti integraciju ponuđenog softvera za očitavanje opreme u postojeći MDM softver na način da u upotrebi ostane samo jedan softver za ovu svrhu ili postojeći ili neki novi u koji će biti integrisane kako postojeće tako i nove komponente sistema pošto u funkciji treba da bude samo jedna tehnička baza podataka. Takođe, potrebno je o svom trošku da izvrši i integraciju s bilins softverom. “

S tim u vezi, Ugovorni organ je pod tačkom 6. TD propisao opis predmeta nabavke i to

„Predmet ovog postupka je nabavka novih vodomjera. na osnovu potreba Ugovornog organa redovno poslovanje.

Oznaka i naziv iz JRJN: 3842J100-3 - Vodomjeri. “

Shodno tome, a kako je sam predmet nabavke upravo nabavka novih vodomjera, prije svega,

žalitelj ukazuje kako ponuđačima izuzev ponuđača koji su već bili u ugovornom odnosu sa Ugovornim organom za nabavku vodomjera, nije poznata količina opreme koju dodatno ponuđač treba da besplatno isporuči i ugradi, odnosno ponuđačima ostaje nejasno da li se radi o jednom kompletu ili više kompleta, a što dodatno ponuđače stavlja u neravnopravan položaj u odnosu na ranije izabranog ponuđača čiji uređaji su kompatibilni sa hardverskom i softverskom opremom koju Ugovorni organ već posjeduje od 2014. godine.

S tim u vezi, postavlja se i logično pitanje na koji način bi ponuđači bili u mogućnosti dostaviti svoju ponudu kada nemaju saznanje koje to količine opreme bi isti bio u obavezi besplatno isporučiti i instalirati.

Pa je tako odredbama člana 53. stav 1. ZJN u okviru neophodnih informacija prilikom sačinjavana i propisivanja TD od strane Ugovornog organa propisano je sljedeće;

„(1) Ugovorni organ dužan je pripremiti tendersku dokumentaciju u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima. U tenderskoj dokumentaciji ugovorni organ daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za učešće, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi. “

Nadalje, odredbama člana 3. stav 1. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda u segmentu sadržaja TD, propisano je kako slijedi;

„(1) Tenderska dokumentacija sadrži sve neophodne informacije i pojašnjenja koji moraju biti definisani jasno, na osnovu kojih kandidati/ponuđači mogu pripremiti svoje zahtjeve za učešće/ponude. “

Stoga Ugovorni organ niti u ovom dijelu Tenderske dokumentacije nije ponuđačima dao potpune i jasne informacije za učešće u samom postupku suprotno odredbama ZJN, odnosno Ugovorni organ je onemogućio ponuđače da dostave svoje ponude i učestvuju u samom postupku na konkurentskoj osnovi, a što predstavlja još jedan razlog nepravilno propisane TD. Nadalje, žalitelj ukazuje i da Ugovorni organ upravo ovakvim zahtjevom iz TD direktno ograničava aktivnu konkurenciju, ali i krši princip jednakosti i nediskriminacije među ponuđačima, a iz razloga jer samo ponuđač koji je ranije imao zaključen ugovor sa ovim Ugovornim organom za predmet ove nabavke je jedini u mogućnosti da posjeduje odgovarajuću opremu i uređaje koji su predmet nabavke.

Dakle, Ugovorni organ veliki broj robe i usluga zahtijeva od ponuđača da izvrše besplatno ukoliko oprema koju nude nije kompatibilna sa postojećom opremom kod Ugovornog organa, kao što je implementacija sistema o trošku ponuđača, neophodna oprema za očitovanja vodomjera o trošku ponuđača, obuka osoblja vodova za korištenje iste, integracija u postojeći MDM softver o trošku ponuđača, kao i integracija sa biling sistemom, također, o trošku ponuđača.

Stoga se nedvosmisleno zaključuje da ponuđač koji ranije pružao usluge i isporučivao robu ovom Ugovornom organu na predmet nabavke iz ovog postupka ni u kojem slučaju ne može biti konkurentan sa ponuđenom cijenom u odnosu na ponuđača koji je radio imao poslovni odnos za predmet ove nabavke sa Ugovornim organom.

Naprijed navedeno upravo iz razloga jer svaki ponuđač, izuzev ponuđača koji je bio u

poslovnom odnosu sa ovim Ugovornim organom kako smo naprijed pojasnili, prilikom formiranja cijene ponude unaprijed veliki broj usluga i robe nudi besplatno, dok ponuđač koji je već imao poslovni odnos sa Ugovornim organom takve usluge i robu ne nudi dodatno pa cijena oba navedena ponuđača ne može biti sačinjena po objektivnim parametrima.

Stoga je jasno da novi ponuđač nije u mogućnosti biti konkurentan sa cijenom u odnosu na ranije ponuđača.

Žalitelj u konačnici ponovo pojasnjava i da oprema podrazumijeva MDM softver iz razloga jer postojeći MDM softver radi samo na protokolima Radian i Prios, a navedene protokole koristi upravo firma koju Ugovorni organ favorizuje u ovom postupku, kako smo dokazali kroz ranije navode iz žalbe, i to firma Itron koju u Bosni i Hercegovini zastupa firma VMS group, te zatim ručne terminale za očitavanje, modeme za komunikaciju, opremu za automobile očitavanje, obuka osoblja, sinhronizacija novog MDM softver sa postojećim ERP iješenjem vodovoda, tj. knjigovodstvenog softvera za naplatu.

Stoga Ugovorni organ ovako propisanom tehničkom specifikacijom i opisom postojećeg sistema za očitovanje vodomjera koji posjeduje PKD „RAD“ a.d. Teslić iz TD krši opće principe ZJN propisane odredbama člana 3. Zakona.

- Da je ugovorni organ je u okviru propisanih tehničkih karakteristika za kombinovane vodomjere za pitku vodu pod stavkom V iz TD u segmentu tačnosti, standarda i kućišta propisao kako slijedi i to;

„V-KOMBINOVANI VODOMJERIZA PITKU VODU

Tačnost: Bypass mjerača R 1000/R 2500/ R 4000.

Standardi: U saglasnosti sa ISO 4064/1. Proizvođač mora da ima ISO 9001 certifikat. Svi mjerači moraju da imaju odobrenje tipa od strane ovlaštene ustanove.

Kućište: Kućište vodomjera treba da bude „ in-line “ verzija od livenog željeza, sa epoksi zaštitom na priрубnicu sa strelicom na kućištu koja pokazuje smjer protoka vode. “

Naime, žalitelj ističe da propisana tehnička karakteristika da kućište vodomjera treba da bude „in-line“ verzija od livenog željeza sa epoksi zaštitom direktno ograničava sve ponuđače koji u svom proizvodnom prodajnom programu imaju kombinovane vodomjere sa bajpasom.

U ovom dijelu pojašnjavamo da oba tipa kombinovanih vodomjera i vodomjer „in-line“ i vodomjer bajpas su iste kvalitete sa istom funkcijom i namjenom.

Dodatno obrazložimo da instalacione, čije ugradbene dimenzije su iste, predstavljaju čak i kvalitetnije vodomjere pa bi time Ugovorni organ nabavio kvalitetnije uređaje sa značajno boljom, odnosno jeftinijom cijenom od stvarne vrijednosti takvih uređaja.

Shodno tome, postavlja se apsolutno logično pitanje iz kojeg razloga je Ugovornom organu isključivo prihvatljiv kombinovani vodomjer za pitku vodu sa kućište „in-line“ u situaciji kada na tržištu postoji uređaj sa kvalitetnijih tehničkih karakteristika od propisanog, a koji Ugovornom organu ovakvih zahtjevom nije prihvatljiv, tj. iz kojeg konkretnog razloga Ugovorni organ nije ostavio mogućnost i ponuđačima koji nude kombinovane vodomjere sa bajpasom da na konkurentskoj osnovi dostave svoju ponudu i učestvuju u predmetnom

postupku.

Ugovorni organ na ovakav način propisanim zahtjevom direktno ograničava aktivnu konkurenciju, odnosno na ovakav način propisani zahtjev Ugovornog organa iz TD je u direktnoj suprotnosti sa općim principima ZJN propisanim u okviru odredbi člana 3. Zakona.

Naime, Ugovorni organ u ovakvim postupcima javnih nabavki i imajući u vidu i propisanu tehničku specifikaciju iz TD pod stavkom V - kombinovani vodomjeri za pitku vodu je dužan da omogući aktivnu konkurenciju na način ne ograničavanja ponuđača na određenu tehničku karakteristiku u situaciji kada mnogi drugi ponuđači posjeduju znatno bolji uređaj, ali ne i tačno propisanu tehničku karakteristiku koju Ugovorni organ zahtijeva u TD.

S tim u vezi, žalitelj se poziva i na praksu Suda BiH u kojoj je Sud u obrazloženju Presude br. SI 3 U 039170 21 U od 03.11.2022. godine na stranici pod r.br. 3. zauzeo stav i to kako slijedi;

„Prigovor da izabrani ponuđač nije ponudio sterilne mantile u skladu sa zahtjevima iz TD je tuženi pravilno ocijenio neosnovanim. Naime, Tenderskom dokumentacijom su traženi jednokratni sterilni mantili za operacionu salu izrađeni od četveroslojnog netkanog materijala sa ultrazvučno zavarenim šavovima, a izabrani ponuđač je ponudio petoslojne mantile. Pravilan je zaključak tuženog da je ponuđeni proizvod prihvatljiv, obzirom da je ponuđeni proizvod boljih karakteristika od traženih. “

Naprijed navedeno predstavlja jedan od razloga osporavanja predmetne TD, a budući da Ugovorni organ onemogućava ponuđače da pripreme svoju ponudu i učestvuju u postupku na konkurentskoj osnovi, odnosno Ugovorni organ direktno ograničava aktivnu konkurenciju, a posebno princip transparentnosti postupka i jednakosti i nediskriminacije među ponuđačima.

Dakle, žalilac smatra da je ovako propisana Tenderska dokumentacija u otvorenom postupku javne nabavke roba „Novi vodomjeri“. Ugovornog organa Preduzeće komunalnih djelatnosti „RAD“ a.d. Teslić u suprotnosti sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, te obzirom na navedeno, smatramo da je Tenderska dokumentacija Ugovornog organa nepravilna i nezakonita, odnosno propisana u suprotnosti sa načelima, principima i odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Žalilac predlaže da se predmetna žalba usvoji. poništi Tenderska dokumentacija, broj: 06-484/2023 od 29.11.2023. godini i nadoknade troškovi žalbenog postupka za sastava žalbe u iznosu od 240,00 KM + 17 % PDV= 280,80 KM i izvrši povrat uplaćene naknade za vođenje žalbenog postupka.

Ugovorni organ je dostavio izjašnjenje po žalbi, broj 06-484/2023 od 22.12.2023. godine u kojem navodi da je žalba neosnovana.

Prije upuštanja u razmatranje žalbenih navoda ovaj organ je utvrdio da je žalba dopuštena, blagovremena i izjavljena od strane ovlaštenog lica, sve u skladu sa članom 109. Zakona o javnim nabavkama.

Ovaj organ je utvrdio da su ispunjeni i formalni uslovi za rješavanje po žalbi u skladu sa članovima 105. i 108. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

Žalba je osnovana.

Uvidom u dostavljene dokaze, te analizom svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a sve u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak, ovaj organ je utvrdio da je žalba osnovana.

U **prvom žalbenom navodu** žalilac osporava tehničke specifikacije radio modula (s funkcijom dataloggiranja) iz stavke 19. pod d) i cijeni da imaju za cilj isključivo ograničavanje pravične i aktivne konkurencije u ovom postupku javne nabavke, budući da zahtjev iz tehničke specifikacije može postaviti isključivo proizvođač ITRON koji proizvodi radio module sa propisanim karakteristikama koji ga izdvaja od drugih proizvođača, odnosno jedino ponuđač koji zastupa proizvodni program proizvođača ITRON u BiH, tj. ponuđač VMS group iz Sarajeva je u mogućnosti ponuditi ovaj proizvod i dostaviti svoju ponudu. Tehničke specifikacije koje su žalitelju sporne su sljedeće:

- Funkcija dataloggiranja - memorišu se očitavanja sa satnim, dnevnim, mjesečnim intervalima
- Moguće je memorisati 168 očitavanja
- Mjesečna očitavanja za posljednjih 13 mjeseci
- Detekciju curenja iza vodomjera u posljednjih 13 mjeseci
- Detekciju kontra protoka u posljednjih 13 mjeseci
- Pokazuje alarme o dimenzioniranju vodomjera na mjernom mjestu - predimenzionirani ili poddimenzionirani vodomjeri
- Memoriše u zadanim vremenskim intervalima najveće skokove u potrošnji posljednjih 13 mjeseci do 5 očitavanja.

Žalilac kao dokaz dostavlja katalog proizvođača ITRON za uređaj EverBlu Cyble Enhanced. Žalilac je priložio i kataloge proizvođača koji ne zadovoljavaju sve tehničke karakteristike radio modula propisane u TD (Katalog proizvođača BAYLAN za uređaj UM-1 RF Automatic Meter Reading Module, Ispis sa web stranice proizvođača BAYLAN za uređaj IWM-TX5 - Wireless M-BUS module for GSD8-I water meters, Katalog proizvođača BAYLAN za uređaj IWM-TX5 - Wireless M-BUS module for GSD8-I water meters, Ispis sa web stranice proizvođača ZENNER za uređaj EDC - communication module with wireless M-Bus radio interface, Katalog proizvođača ZENNER za uređaj EDC - communication module with wireless M-Bus radio interface), te uputio na web stranice: <http://www.baylanwatermeters.com/admin/upload/big/UM-1-RF.pdf>; <https://www.bmeters.com/en/products/iwm-tx5/> i https://zenner.com/products/sys_edc_communication_module-2/

Žalitelj nadalje osporava protokol komunikacije Radian uz tvrdnju da Protokol Radian koristi isključivo i jedino firma/proizvođač ITRON, te da ne postoji proizvođač koji proizvodi uređaje sa RADIAN protokolom izuzev proizvođača ITRON.

Ugovorni organ u izjašnjenju navodi: „Tehnička specifikacija navodi otvorene protokole: RADIAN, PRIOS, OMS (uz napomenu: ukoliko se nudi alternativni protokol, pogledati tehničke zahtjeve MDM softvera za očitavanje vodomjera). Radio moduli treba da budu montirani direktno na vodomjer, te da budu kompatibilni sa vodomjerima za instalaciju na terenu. Činjenica je da je Ugovorni organ jasno opisao svoj postojeći sistem, kako bi ponuđači mogli ponuditi opremu koja se tehnički i funkcionalno može spojiti sa postojećim sistemom. To je pravo i obaveza Ugovornog organa. Ugovorni organ mora osigurati efikasno korištenje sredstava za nabavke, te mora osigurati i da se nabavljena oprema inkorporira u postojeći sistem, i to čim prije. Da Ugovorni organ nije opisao svoj sistem i tehničkim zahtjevom logično zatražio da je oprema kompatibilna sa tim sistemom, doveo bi se u situaciju da mu se nudi oprema, koja je za njega neupotrebljiva. Čak i da se radi o najkvalitetnijoj opremi no najpovoljnijim cijenama, ukoliko se ne može uklopiti u postojeći sistem, ista je beskorisna. Ugovorni organ jasno i nedvosmisleno zahtijeva opremu koja je kompatibilna sa postojećim sistemom, jer jedino nabavka kompatibilne opreme ima smisla i predstavlja logičan zahtjev Ugovornog organa. Činjenica je da su kod ugovornog organa protokoli za radijski sistem očitavanja otvoreni protokoli RADIAN, PRIOS i OMS. Radi kompatibilnosti sa postojećim sistemom, ugovorni organ nabavlja istovjetne protokole, ali je otvoren i za nabavku drugih protokola pod uslovom i samo ukoliko se oni mogu inkorporirati u postojeći sistem, zbog čega je i ostavio mogućnost ponude alternativnog protokola koji odgovara tehničkim zahtjevima MDM softvera za očitavanje vodomjera. Karakteristike vodomjera koje je Ugovorni organ opisao su neophodne, poput detekcije curenja, detekcije kontra protoka, alarima o dimenzioniranju su funkcije koje služe za detekciju curenja, manipulacija na cijevima, krađa vode, kvarova i drugih alarma koji se dešavaju na terenu. Gubici vode, kvarovi i ilegalna potrošnja su glavni problemi sa kojima se Ugovorni organ bori u svom radu. Iz ovih razloga, Ugovorni organ i traži vodomjere, koji imaju modernu tehnologiju, a koja nam pomaže da brzo detektujemo sve poremećaje na vodovodnoj mreži. Radi se o funkcionalnostima koje su poznate svim stručnim licima koja se bave prometom, instalacijom i održavanjem vodomjera. Zbog toga nas čudi nepoznavanje tematike od strane žalitelja. Naime, vodomjeri *ZENNER EDC - communication module with wireless M -bus radio interface*, takođe ispunjavaju zahtjeve tehničke specifikacije, unatoč suprotnim tvrdnjama žalitelja, a koje je žalitelj naveo u njihovoj žalbi (katalog u prilogu). Ugovorni organ preferira da dobije što više ponuda od što više ponuđača jer na taj način dobiva i povoljnije cijene i mogućnost odabira najbolje opcije, te nema interes da preferira bilo kojeg ponuđača, a obzirom na e-aukciju svi ponuđači su slobodni natjecati se na tržišnoj osnovi.

Razmatrajući žalbeni navod žalioaca koji se odnosi na nepravilnost tehničke specifikacije kojom se ograničava konkurencija, budući da se istom upućuje na jednog proizvođača ITRON, ovaj organ prije svega ukazuje da je članom 54. stav (1) Zakona o javnim nabavkama jasno definisano da *tehničke specifikacije moraju svim kandidatima/ponuđačima omogućiti jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju.*

Dalje, članom 54. stav (9) Zakona o javnim nabavkama propisano je da *osim ako nije opravdano predmetom nabavke, u tehničkoj specifikaciji ne smije se uputiti na određenog*

proizvođača, na porijeklo ili na poseban postupak, na marke, patente, tipove ili određeno porijeklo, ako bi se time pogodovalo ili bi se isključili određeni privredni subjekti ili određeni proizvodi. Takve napomene dopuštene su samo ako se predmet nabave ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, ali se bez izuzetka moraju označiti s dodatkom "ili ekvivalent". Nepoznavanje predmeta nabave ne oslobađa ugovorno tijelo obaveze za definisanje predmeta nabave na stvarno konkurentskoj osnovi.

Uvidom u tačku 7. tenderske dokumentacije (Količina predmeta nabavke i tehničke specifikacije) utvrđeno je da ugovorni organ kod definisanja tehničkih karakteristika za radio modul (s funkcijom dataloggiranja), između ostalog propisao:

Protokol: otvoreni protokoli: RADIAN, PRIOS, OMS

Fekvencija: 433,82 MHz ili 868 MHz

Dodatne funkcije: Pored trenutnog očitavanja vodomjera, radio modul treba da osigura sljedeće funkcije:

- *Funkcija dataloggiranja - memorišu se očitavanja sa satnim, dnevnim, mjesečnim intervalima*
- *Moguće je memorisati 168 očitavanja*
- *Mjesečna očitavanja za posljednjih 13 mjeseci*
- *Detekciju curenja iza vodomjera u posljednjih 13 mjeseci*
- *Detekciju kontra protoka u posljednjih 13 mjeseci*
- *Pokazuje preostali životni vijek baterije*
- *Alarme*
- *Očitavanje na fiksni datum*
- *Pokazuje alarme o dimenzioniranju vodomjera na mjernom mjestu - predimenzionirani ili poddimenzionirani vodomjeri*
- *Memoriše u zadanim vremenskim intervalima najveće skokove u potrošnji posljednjih 13 mjeseci do 5 očitavanja.*

Sve prednje iznesene okolnosti upućuju da je ugovorni organ dao uvjerljivo obrazloženje i sadržajno poentirao, uputio na razloge, u namjeri zasnivanja održivosti postavljenog sadržaja, kojeg žalilac spori, s obzirom da se osvrće na suštinu žaliočevog osporavanja predmetnog sadržaja, pri tome na pouzdan i sadržajno odgovarajući način upućuje na opredjeljujuće razloge, čime se stiče potpuno uvjerenje u razloge postavke predmetnog sadržaja upravo na navedeni način. Pri tome, s obzirom na navedeno, ovaj organ ističe da je ugovorni organ u tehničkoj specifikaciji zahtjevao protokole - otvoreni protokoli: RADIAN, PRIOS, OMS i frekvencije: 433,82 MHz ili 868 MHz, a ne protokol RADIAN i frekvenciju 433,82 MHz kako žalilac pogrešno zaključuje. Uz sve prednje izneseno, očito je da je u vezi predmetnog spornog pitanja, ugovorni organ u zadovoljavajućoj mjeri iznio uvjerljivu argumentaciju i po pitanju zadovoljenja načela konkurentnosti, u smislu zasnivanja okolnosti nesmetanog ispunjenja predmetnog zahtjeva, upućivanjem na vodomjere *ZENNER EDC - communication module with wireless M -bus radio interface*, koji takođe ispunjavaju zahtjeve tehničke specifikacije i isti mogu ispuniti striktno postavljeni zahtjev, pogotovo što se radi o pravno relevantnoj činjenici koja takođe utiče na pr/ocjenu održivosti i provodivosti predmetnog sadržaja. Zaključujući prednje, uzevši u obzir sve izneseno, evidentno je da je ugovorni organ na zadovoljavajući

način i u dovoljnoj mjeri uspio dokazati neophodnost postavke i održivost postavljenog sadržaja, što u posljedici upućuje da je valjalo odbiti navod žalioaca.

U drugom žalbenom navodu, žalilac ističe da je ugovorni organ je u okviru propisanog odjeljka tehničkog opisa postojećeg sistema za očitovanje vodomjera koji posjeduje PKD „RAD“ a.d. Teslić iz TD propisao, između ostalog, sljedeće;

“TEHNIČKI OPIS POSTOJEĆEG SISTEMA ZA OČITAVANJE VODOMJERA KOJI POSJEDUJE PKD „RAD“ A.D. TESLIĆ

PKD „Rad“ je nabavio i integrisao sistem očitavanja vodomjera koji se sastoji od sledećih komponenti:

- 1) MDM softvera za neograničen broj mjerača*
- 2) Server s instaliranim softer om*
- 3) Softver za mobile reading pomoću mobitela za sve očitavače*
- 4) Mobitele s instaliranim softverom za sve očitavače*
- 5) Bluetooth radio receiveere za očitavanje radio modula koji rade po protokolima RADIAN i PRIOS*
- 6) GPRS terminale za očitavanje vodomjera pomoću GPRS-a*
- 7) Softver i uređaje za programiranje opreme na terenu (opto glave, receiveere, RS232 uređaje, itd.).”*

Naime, ovako postavljen zahtjev Ugovornog organa, odnosno opisanog i navedenog postojećeg sistema koji ima i koristi Ugovorni organ, žalitelj posebno ukazuje na stavku pod r.br. 5) - Bluetooth radio receiveere za očitavanje radio modula koji rade po protokolima RADIAN i PRIOS, a koji uređaj jedini posjeduje proizvođač ITRON, tj. ponuđač VMSgroup iz Sarajeva koji je ujedno i isporučio ranije postojeći softver i pružio radio obuku zaposlenih u Ugovornom organu.

Napominjemo daje žalbeni navod pod r.br. II u vezi sa žalbenim navodom pod r.br. III ove žalbe.

Stoga, kako smo naprijed naveli i ovaj zahtjev Ugovornog organa ima za cilj isključivo ograničavanje pravične i aktivne konkurencije u ovom postupku javne nabavke, budući da ovako postavljeni zahtjev Ugovornog organa može ispuniti isključivo proizvođač ITRON koji proizvodi predmetne softvere koji ga izdvaja od drugih proizvođača, odnosno jedino ponuđač koji zastupa proizvodni program proizvođača ITRON u BiH, tj. ponuđač VMSgroup iz Sarajeva je u mogućnosti zadovoljiti ovaj uslov iz TD.

Dokaz;

- Katalog proizvođača ITRON za uređaj EMMSYS MDMS

Shodno tome, u prilogu žalbe dostavljamo i uporedne prikaze softvera drugih proizvođača iz čega je vidljivo da mnogobrojni drugi proizvođači, odnosno proizvodi istih ne zadovoljavaju propisano postojeće stanje softvera iz TD, odnosno da samo proizvod proizvođača ITRON zadovoljava traženo.

U nastavku ćemo priložiti i kataloge nekih od proizvođača koji ne zadovoljavaju propisano u TD.

Zalilac kao dokaze dostavlja ispis sa web stranice proizvođača SENSUS, katalog proizvođača SENSUS, ispis sa web stranice proizvođača BAYLAN; „Mobile AMR for the Permalog + logger“, ispis sa web stranice proizvođača ZENNFR za Metering System Solution (MSS) software Configurator Basic License Extended Manual i upućuje na web stranice: <https://sensus.com/products/acoustic-monitoring-application/>, http://www.baylanwatermeters.com/en/mobile_en.php, <https://pim.zenner.com/wp-content/uploads/documents/Info-sheets/MSS-Extended-Manual-DE-EN-V1.1.0-.pdf>

Ugovorni organ u izjašnjenju navodi: „U drugom i trećem žalbenom navodu, koji su vezi jedan sa drugim, žalitelj osporava tehnički opis postojećeg sistema za očitavanje vodomjera koji posjeduje ugovorni organ, uz ponovljene navode da ovakvim specifikacijama može odgovoriti samo jedan proizvođač - ITRON, odnosno samo jedan ponuđač. Također, žalitelj navodi da Ugovorni organ nije ponuđačima dao potpune i jasne informacije za učešće u samom postupku, žalitelj žali da je previše precizirana funkcionalnost vodomjera koji se nabavljaju, a istovremeno tvrdi da nedostaju informacije (ne zna se koje). Obzirom da pod stavkom 18.D Ugovorni organ nabavlja dataloggere s integrisanim senzorom pritiska, te njihovu ugradnju, programiranje i implementaciju u postojeći hardversko softverski paket, Ugovorni organ je pružio tehnički opis postojećeg sistema i dao potpune informacije o postojećoj opremi koju posjeduje, kao i tehnički opis postojećeg softvera za očitavanje. Dakle, Ugovorni organ je svim ponuđačima dao pune informacije o svom sistemu - naveo sve karakteristike sistema na koji se treba nadograditi oprema. Da bi se na postojeći sistem Ugovornog organa mogli montirati (i spojiti) datalogger moraju imati softver koji je kompatibilan sa MDM (Meter Date Management) softverom, jep ce jedino na taj način mogu koristiti. Naime, da bi komunikacija i prenos podataka u MDM softver bio moguć, softver GPRS terminala mora biti kompatibilan sa MDM softverom. U protivnom, dataloggeri su samo (fizička) oprema koju Ugovorni organ ne može koristiti u svom sistemu. Ovaj zahtjev, odnosno tehnička specifikacija je neophodna. I u ovom dijelu stiče ce dojam da žalitelj nije upoznat sa cjelokupnim sistemom i tehnologijom. Naime, opisi softvera koje žalitelj navodi na strani 6. svoje žalbe nisu isti softveri kao oni koje Ugovorni organ traži tenderskom dokumentacijom. Žalitelj navodi potpuno druge softvere, koji imaju drugačiju svrhu od tražene - SENSUS softver služi za traženje kvarova, Zenner softver služi za konfiguraciju (programiranje), za razliku od MDM softvera koji služi, kako mu i sam naziv kaže, za upravljanje prikupljenim podacima. Ugovorni organ nema sredstva za kompletnu promjenu svog sistema i infrastrukture, niti ima potrebu da mijenja postojeći sistem, niti postoje bilo koji drugi koji razlozi, a da bi se prilagodio mogućnostima ili željama ponuđača. Naprotiv, Ugovorni organ je dužan opisati postojeći sistem, koji funkcionira i nema tehničkih potreba niti predviđenih sredstava za njegovo mijenjanje, te takav trošak nije potreban ni opravdan za Ugovorni organ. Cinjenica je da je Ugovorni organ postojeći softver nabavio prije

Žalbeni navodi 2 i 3 su neosnovani.

konkurentskoj osnovi.

time je onemogućio ponuđače da dostave svoje ponude i učestvuju u samom postupku na

10 godina, taj sistem je efikasan i funkcioniše, zbog čega nema nikakve potrebe za mijenjanje sistema, te radi kompatibilnosti sa postojećim sistemom, Ugovorni organ nabavlja opremu s identičnim protokolima koju može očitavati postojećim hardverom.“

Uvidom u Tehnički opis postojećeg sistema za očitavanje vodomjera koje posjeduje PKD“Rad“ Teslić, utvrđeno je da je ugovorni organ naveo da je *nabavio i integrisao sistem očitavanja vodomjera koji se sastoji od sledećih komponenti:*

- 1) MDM softvera za neograničen broj mjerača*
- 2) Server s instaliranim softverom*
- 3) Softver za mobile reading pomoću mobitela za sve očitavače*
- 4) Mobitele s instaliranim softverom za sve očitavače*
- 5) Bluetooth radio receiveere za očitavanje radio modula koji rade po protokolima RADIAN i PRIOS*
- 6) GPRS terminale za očitavanje vodomjera pomoću GPRS-a*
- 7) Softver i uređaje za programiranje opreme na terenu (opto glave, receiveere, RS232 uređaje, itd.).*

(...)Tehnički zahtjevi koje je potrebno da ispunjava ponuđač ukoliko nudi alternativna rješenja po pitanju radio modula, m-bus modula i data loggera po pitanju komunikacije su da se moraju očitavati s istom hardverskom i softverskom opremom koju već posjeduje PKD“Rad“ Teslić od 2014. godine. Ukoliko ovo nije moguće Ponuđač mora dati izjavu da će ukoliko bude izabran za isporuku opreme izvršiti implementaciju sistema očitavanja kojeg nudi u postojeće softversko i hardversko okruženje o svom trošku, nabaviti svu neophodnu opremu za očitavanje i softverske pakete za očitavanje vodomjera (za neograničen broj mjerača), obučiti osoblje vodovoda za korištenje iste. Ponuđač mora takođe o svom trošku izvršiti integraciju ponuđenog softvera za očitavanje opreme u postojeći MDM softver na način da u upotrebi ostane samo jedan softver za ovu svrhu ili postojeći ili neki novi u koji će biti integrisane kako postojeće tako i nove komponente sistema pošto u funkciji treba da bude samo jedna tehnička baza podataka. Takođe, potrebno je o svom trošku da izvrši i integraciju s biling softverom. ““

Za žalioća je sporna stavka pod rednim brojem 5) *Bluetooth radio receiveere za očitavanje radio modula koji rade po protokolima RADIAN i PRIOS*, i ističe da uređaj jedini posjeduje proizvođač ITRON, tj. ponuđač VMSgroup iz Sarajeva koji je ujedno i isporučio ranije postojeći softver i pružio radio obuku zaposlenih u Ugovornom organu. Žalilac u prilogu dostavlja uporedne prikaze softvera drugih proizvođača i cijeni da mnogobrojni drugi proizvođači, odnosno proizvodi istih ne zadovoljavaju propisano postojeće stanje softvera iz TD, odnosno da samo proizvod proizvođača ITRON zadovoljava traženo.

Dakle, ugovorni organ je kako to proizlazi iz utvrđenog činjeničnog stanja, naveo komponente od kojih se sastoji postojeći sistem očitavanja vodomjera, koje je nabavio i integrisao 2014. godine, te naveo tehničke zahtjeve koje je potrebno da ispunjava ponuđač ukoliko nudi alternativna rješenja i omogućio ponuđačima da ponude i alternativna rješenja, pod uslovom da se isti *po pitanju komunikacije moraju očitavati s istom hardverskom i softverskom opremom*

koju već posjeduje PKD "Rad" Teslić od 2014. godine, što je po shvatanju ovog organa prihvatljivo, budući da ugovorni organ već koristi sistem očitavanja vodomjera, za kojeg zahtijeva samo opremu koja je kompatibilna, a koja može biti i ekvivalent traženom. Stoga se ovaj navod žalioaca smatra neosnovanim.

U trećem žalbenom navodu žalilac ističe da je ugovorni organ je u okviru propisanog odjeljka tehničkog opisa postojećeg sistema za očitovanje vodomjera koji posjeduje PKD „RAD“ a.d. Teslić iz TD propisao, između ostalog, sljedeće:

„TEHNIČKI OPIS POSTOJEĆEG SISTEMA ZA OČITAVANJE VODOMJERA KOJI POSJEDUJE PKD „RAD“ A.D. TESLIĆ

PKD „Rad“ je nabavio i integrisao sistem očitavanja vodomjera koji se sastoji od sledećih komponenti:

(...)

Tehnički zahtjevi koje je potrebno da ispunjava ponuđač ukoliko nudi alternativna rješenja po pitanju radio modula, m-bus modula i dana loggera po pitanju komunikacije su da se moraju očitavati s istom hardverskom i softverskom opremom koju već podjeduje PKD „RAD“ a.d. Teslić od 2014. godine.

Ukoliko ovo nije moguće Ponuđač mora dati izjavu da će ukoliko bude izabran za isporuku opreme izvršiti implementaciju sistema očitavanja koje nudi u postojeće softversko i hardversko okruženje o svome trošku, nabaviti svu neophodnu opremu za očitavanje i softverske pakete za očitavanje vodomjera (za neograničen broj mjerača), obučiti osoblje vodovoda za korištenje iste.

Ponuđač mora takođe o svome trošku izvršiti integraciju ponuđenog softvera za očitavanje opreme u postojeći MDM softver na način da u upotrebi ostane samo jedan softver za ovu svrhu ili postojeći ili neki novi u koji će biti integrisane kako postojeće tako i nove komponente sistema pošto u funkciji treba da bude samo jedna tehnička baza podataka. Takođe, potrebno je o svom trošku da izvrši i integraciju s bilins softverom. “

S tim u vezi, Ugovorni organ je pod tačkom 6. TD propisao opis predmeta nabavke i to

„Predmet ovog postupka je nabavka novih vodomjera. na osnovu potreba Ugovornog organa redovno poslovanje.

Oznaka i naziv iz JRJN: 3842J100-3 - Vodomjeri. “

Shodno tome, a kako je sam predmet nabavke upravo nabavka novih vodomjera, prije svega, žalitelj ukazuje kako ponuđačima izuzev ponuđača koji su već bili u ugovornom odnosu sa Ugovornim organom za nabavku vodomjera, nije poznata količina opreme koju dodatno ponuđač treba da besplatno isporuči i ugradi, odnosno ponuđačima ostaje nejasno da li se radi o jednom kompletu ili više kompleta, a što dodatno ponuđače stavlja u neravnotežan položaj u odnosu na ranije izabranog ponuđača čiji uređaji su kompatibilni sa hardverskom i softverskom opremom koju Ugovorni organ već posjeduje od 2014. godine.

S tim u vezi, postavlja se i logično pitanje na koji način bi ponuđači bili u mogućnosti dostaviti svoju ponudu kada nemaju saznanje koje to količine opreme bi isti bio u obavezi besplatno isporučiti i instalirati.

Pa je tako odredbama člana 53. stav 1. ZJN u okviru neophodnih informacija prilikom sačinjavana i propisivanja TD od strane Ugovornog organa propisano je sjedeće;

„(1) Ugovorni organ dužan je pripremiti tendersku dokumentaciju u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima. U tenderskoj dokumentaciji ugovorni organ daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za učešće, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi. “

Nadalje, odredbama člana 3. stav 1. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda u segmentu sadržaja TD, propisano je kako slijedi;

„(1) Tenderska dokumentacija sadrži sve neophodne informacije i pojašnjenja koji moraju biti definisani jasno, na osnovu kojih kandidati/ponuđači mogu pripremiti svoje zahtjeve za učešće/ponude. “

Stoga Ugovorni organ niti u ovom dijelu Tenderske dokumentacije nije ponuđačima dao potpune i jasne informacije za učešće u samom postupku suprotno odredbama ZJN, odnosno Ugovorni organ je onemogućio ponuđače da dostave svoje ponude i učestvuju u samom postupku na konkurentskoj osnovi, a što predstavlja još jedan razlog nepravilno propisane TD. Nadalje, žalitelj ukazuje i da Ugovorni organ upravo ovakvim zahtjevom iz TD direktno ograničava aktivnu konkurenciju, ali i krši princip jednakosti i nediskriminacije među ponuđačima, a iz razloga jer samo ponuđač koji je ranije imao zaključen ugovor sa ovim Ugovornim organom za predmet ove nabavke je jedini u mogućnosti da posjeduje odgovarajuću opremu i uređaje koji su predmet nabavke.

Dakle, Ugovorni organ veliki broj robe i usluga zahtijeva od ponuđača da izvrše besplatno ukoliko oprema koju nude nije kompatibilna sa postojećom opremom kod Ugovornog organa, kao što je implementacija sistema o trošku ponuđača, neophodna oprema za očitovanja vodomjera o trošku ponuđača, obuka osoblja vodova za korištenje iste, integracija u postojeći MDM softver o trošku ponuđača, kao i integracija sa biling sistemom, također, o trošku ponuđača.

Stoga se nedvosmisleno zaključuje da ponuđač koji ranije pružao usluge i isporučivao robu ovom Ugovornom organu na predmet nabavke iz ovog postupka ni u kojem slučaju ne može biti konkurentan sa ponuđenom cijenom u odnosu na ponuđača koji je radio imao poslovni odnos za predmet ove nabavke sa Ugovornim organom.

Naprijed navedeno upravo iz razloga jer svaki ponuđač, izuzev ponuđača koji je bio u poslovnom odnosu sa ovim Ugovornim organom kako smo naprijed pojasnili, prilikom formiranja cijene ponude unaprijed veliki broj usluga i robe nudi besplatno, dok ponuđač koji je već imao poslovni odnos sa Ugovornim organom takve usluge i robu ne nudi dodatno pa cijena oba navedena ponuđača ne može biti sačinjena po objektivnim parametrima.

Stoga je jasno da novi ponuđač nije u mogućnosti biti konkurentan sa cijenom u odnosu na ranije ponuđača.

Žalitelj u konačnici ponovo pojasnjava i da oprema podrazumijeva MDM softver iz razloga jer postojeći MDM softver radi samo na protokolima Radian i Prios, a navedene protokole koristi upravo firma koju Ugovorni organ favozizuje u ovom postupku, kako smo dokazali kroz

ranije navode iz žalbe, i to firma Itron koju u Bosni i Hercegovini zastupa firma VMS group, te zatim ručne terminale za očitavanje, modeme za komunikaciju, opremu za automobile očitavanje, obuka osoblja, sinhronizacija novog MDM softvera sa postojećim ERP iješenjem vodovoda, tj. knjigovodstvenog softvera za naplatu.

Stoga Ugovorni organ ovako propisanom tehničkom specifikacijom i opisom postojećeg sistema za očitovanje vodomjera koji posjeduje PKD „RAD“ a.d. Teslić iz TD krši opće principe ZJN propisane odredbama člana 3. Zakona.

Dakle, osporavana Tenderska dokumentacija je nejasna, nepravilna i nezakonita, te kao takva i neodrživa.

Ugovorni organ u izjašnjenju navodi: „U drugom i trećem žalbenom navodu, koji su vezi jedan sa drugim, žalitelj osporava tehnički opis postojećeg sistema za očitavanje vodomjera koji posjeduje ugovorni organ, uz ponovljene navode da ovakvim specifikacijama može odgovoriti samo jedan proizvođač - ITRON, odnosno samo jedan ponuđač. Također, žalitelj navodi da Ugovorni organ nije ponuđačima dao potpune i jasne informacije za učešće u samom postupku, čime je onemogućio ponuđače da dostave svoje ponude i učestvuju u samom postupku na konkurentskoj osnovi.

Žalbeni navodi 2 i 3 su neosnovani.

Navod da Ugovorni organ nije ponuđačima dao potpune i jasne informacije za učešće u samom postupku je paušalan i nije obrazloženo zbog čega konkretno žalitelj smatra da tenderska dokumentacija nema dovoljno informacija. Čak je i kontradiktoran u prvom žalbenom navodu, gdje se žalitelj žali da je previše precizirana funkcionalnost vodomjera koji se nabavljaju, a istovremeno tvrdi da nedostaju informacije (ne zna se koje). Obzirom da pod stavkom 18.D Ugovorni organ nabavlja dataloggere s integrisanim senzorom pritiska, te njihovu ugradnju, programiranje i implementaciju u postojeći hardversko softverski paket, Ugovorni organ je pružio tehnički opis postojećeg sistema i dao potpune informacije o postojećoj opremi koju posjeduje, kao i tehnički opis postojećeg softvera za očitavanje. Dakle, Ugovorni organ je svim ponuđačima dao pune informacije o svom sistemu - naveo sve karakteristike sistema na koji se treba nadograditi oprema. Da bi se na postojeći sistem Ugovornog organa mogli montirati (i spojiti) datalogger moraju imati softver koji je kompatibilan sa MDM (Meter Date Management) softverom, jep ce jedino na taj način mogu koristiti. Naime, da bi komunikacija i prenos podataka u MDM softver bio moguć, softver GPRS terminala mora biti kompatibilan sa MDM softverom. U protivnom, dataloggeri su samo (fizička) oprema koju Ugovorni organ ne može koristiti u svom sistemu. Ovaj zahtjev, odnosno tehnička specifikacija je neophodna. I u ovom dijelu stiće ce dojam da žalitelj nije upoznat sa cjelokupnim sistemom i tehnologijom. Naime, opisi softvera koje žalitelj navodi na strani 6. svoje žalbe nisu isti softveri kao oni koje Ugovorni organ traži tenderskom dokumentacijom. Žalitelj navodi potpuno druge softvere, koji imaju drugačiju svrhu od tražene - SENSUS softver služi za traženje kvarova, Zenner softver služi za konfiguraciju (programiranje), za razliku od MDM softvera koji služi, kako mu i sam naziv kaže, za upravljanje prikupljenim podacima. Ugovorni organ nema sredstva za kompletnu promjenu svog sistema i infrastrukture, niti ima potrebu da mijenja postojeći sistem, niti postoje bilo koji drugi razlozi, a da bi se prilagodio mogućnostima ili željama ponuđača.

Naprotiv, Ugovorni organ je dužan opisati postojeći sistem, koji funkcioniše i nema tehničkih potreba niti predviđenih sredstava za njegovo mijenjanje, te takav trošak nije potreban ni opravdan za Ugovorni organ. Činjenica je da je Ugovorni organ postojeći softver nabavio prije 10 godina, taj sistem je efikasan i funkcioniše, zbog čega nema nikakve potrebe za mijenjanje sistema, te radi kompatibilnosti sa postojećim sistemom, Ugovorni organ nabavlja opremu s identičnim protokolima koju može očitavati postojećim hardverom.“

Uvidom u Tehnički opis postojećeg sistema za očitavanje vodomjera koje posjeduje PKD“Rad“ Teslić, utvrđeno je da je ugovorni organ propisao sljedeće: „*Tehnički zahtjevi koje je potrebno da ispunjava ponuđač ukoliko nudi alternativna rješenja po pitanju radio modula, m-bus modula i data loggera po pitanju komunikacije su da se moraju očitavati s istom hardverskom i softverskom opremom koju već posjeduje PKD“Rad“ Teslić od 2014. godine. Ukoliko ovo nije moguće Ponuđač mora dati izjavu da će ukoliko bude izabran za isporuku opreme izvršiti implementaciju sistema očitavanja kojeg nudi u postojeće softversko i hardversko okruženje o svom trošku, nabaviti svu neophodnu opremu za očitavanje i softverske pakete za očitavanje vodomjera (za neograničen broj mjerača), obučiti osoblje vodovoda za korištenje iste. Ponuđač mora takođe o svom trošku izvršiti integraciju ponuđenog softvera za očitavanje opreme u postojeći MDM softver na način da u upotrebi ostane samo jedan softver za ovu svrhu ili postojeći ili neki novi u koji će biti integrisane kako postojeće tako i nove komponente sistema pošto u funkciji treba da bude samo jedna tehnička baza podataka. Takođe, potrebno je o svom trošku da izvrši i integraciju s biling softverom.“*

Iz naprijed navedenog nesporno je da ugovorni organ od ponuđača koji nudi alternativna rješenja po pitanju radio modula i data loggera u vezi komunikacije propisano da se isti moraju očitavati s hardware-skom i software-skom opremom koju već posjeduje PKD“Rad“ Teslić od 2014. godine, te da ukoliko ovo nije moguće izabrani ponuđač za isporuku opreme će izvršiti implementaciju sistema očitavanja kojeg nudi u postojeće hardware-sko software-sko okruženje o svome trošku, te nabaviti svu neophodnu opremu za očitavanje i software-ske pakete za očitavanje vodomjera (za neograničen broj mjerača), obučiti osoblje vodovoda za korištenje iste, izvršiti integraciju ponuđenog software-a za očitavanje opreme u postojeći MDM software na način da u upotrebi ostane samo jedan software za ovu svrhu ili postojeći ili neki novi u koji će biti integrisane kako postojeće tako i nove komponente sistema pošto u funkciji treba da bude samo jedna tehnička baza podataka i izvršiti integraciju s billing software-om, a sve o svom trošku, bez nadoknade.

Ovakvi zahtjevi su u suprotnosti sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i podzakonskih akata. Naime, odredbom člana 2, stav (1) tačka a) Zakona o javnim nabavkama, definisano da je ugovor o javnoj nabavci „*ugovor s finansijskim interesom koji se zaključuje u pisanoj formi između jednog ili više dobavljača i jednog ili više ugovornih organa i ima za cilj nabavku robe, usluge ili izvođenja radova*“. Iz navedenog jasno proizlazi da zahtjevanje da ponuđači, uz robu koja je predmet nabavke, besplatno isporučuju i neku drugu robu – nije zakonito, pa se zbog prednje utvrđenih razloga žalbeni navod žalioca cijeni **osnovanim**.

U četvrtom žalbenom navodu žalilac ističe da je ugovorni organ je u okviru propisanih tehničkih karakteristika za kombinovane vodomjere za pitku vodu pod stavkom V iz TD u segmentu tačnosti, standarda i kućišta propisao kako slijedi i to;

„V-KOMBINOVANI VODOMJERIZA PITKU VODU

Tačnost: Bypass mjerača R 1000/R 2500/ R 4000.

Standardi: U saglasnosti sa ISO 4064/1. Proizvođač mora da ima ISO 9001 certifikat. Svi mjerači moraju da imaju odobrenje tipa od strane ovlaštene ustanove.

Kućište: Kućište vodomjera treba da bude „ in-line “ verzija od livenog željeza, sa epoksi zaštitom na prirubnicu sa strelicom na kućištu koja pokazuje smjer protoka vode. “

Naime, žalitelj ističe da propisana tehnička karakteristika da kućište vodomjera treba da bude „in-line“ verzija od livenog željeza sa epoksi zaštitom direktno ograničava sve ponuđače koji u svom proizvodnom prodajnom programu imaju kombinovane vodomjere sa bajpasom.

U ovom dijelu pojašnjavamo da oba tipa kombinovanih vodomjera i vodomjer „in-line“ i vodomjer bajpas su iste kvalitete sa istom funkcijom i namjenom.

Dodatno obrazlažemo da instalacione, čije ugradbene dimenzije su iste, predstavljaju čak i kvalitetnije vodomjere pa bi time Ugovorni organ nabavio kvalitetnije uređaje sa značajno boljom, odnosno jeftinijom cijenom od stvarne vrijednosti takvih uređaja.

Shodno tome, postavlja se apsolutno logično pitanje iz kojeg razloga je Ugovornom organu isključivo prihvatljiv kombinovani vodomjer za pitku vodu sa kućište „in-line“ u situaciji kada na tržištu postoji uređaj sa kvalitetnijih tehničkih karakteristika od propisanog, a koji Ugovornom organu ovakvih zahtjevom nije prihvatljiv, tj. iz kojeg konkretnog razloga Ugovorni organ nije ostavio mogućnost i ponuđačima koji nude kombinovane vodomjere sa bajpasom da na konkurentskoj osnovi dostave svoju ponudu i učestvuju u predmetnom postupku.

Ugovorni organ na ovakav način propisanim zahtjevom direktno ograničava aktivnu konkurenciju, odnosno na ovakav način propisani zahtjev Ugovornog organa iz TD je u direktnoj suprotnosti sa općim principima ZJN propisanim u okviru odredbi člana 3. Zakona.

Naime, Ugovorni organ u ovakvim postupcima javnih nabavki i imajući u vidu i propisanu tehničku specifikaciju iz TD pod stavkom V - kombinovani vodomjeri za pitku vodu je dužan da omogući aktivnu konkurenciju na način ne ograničavanja ponuđača na određenu tehničku karakteristiku u situaciji kada mnogi drugi ponuđači posjeduju znatno bolji uređaj, ali ne i tačno propisanu tehničku karakteristiku koju Ugovorni organ zahtijeva u TD.

S tim u vezi, žalitelj se poziva i na praksu Suda BiH u kojoj je Sud u obrazloženju Presude br. SI 3 U 039170 21 U od 03.11.2022. godine na stranici pod r.br. 3. zauzeo stav i to kako slijedi;

„ Prigovor da izabrani ponuđač nije ponudio sterilne mantile u skladu sa zahtjevima iz TD je tuženi pravilno ocijenio neosnovanim. Naime, Tenderskom dokumentacijom su traženi jednokratni sterilni mantili za operacionu salu izrađeni od četveroslojnog netkanog materijala

Pravilan je zaključak tuženog da je ponuđeni proizvod prihvatljiv, obzirom da je ponuđeni proizvod boljih karakteristika od traženih. " Naprijed navedeno predstavlja jedan od razloga osporavanja predmetne TD, a budući da Ugovorni organ onemogućava ponuđače da pripreme svoju ponudu i učestvuju u postupku na konkurentskoj osnovi, odnosno Ugovorni organ direktno ograničava aktivnu konkurenciju, a posebno princip transparentnosti postupka i jednakosti i nediskriminacije među ponuđačima.

Ugovorni organ u izjašnjenju navodi: "Žalitelj u četvrtom žalbenom navodu osporava tehničke specifikacije za kombinovane vodomyjere za pitku vodu pod stavkom V iz tenderske dokumentacije u segmentu tačnosti, standarda i kućišta, ističući da vodomyjeri s bajpasom predstavljaju kvalitetnije vodomyjere od in-line vodomyjera.

Žalbeni navod je neosnovan.

Žalitelj još jednom pokazuje nepoznavanje predmetne materije, jer nije istina da su vodomyjeri s bajpasom kvalitetniji od in-line vodomyjera. U ovom dijelu, podsjećajući se žalitelja da Ugovorni organ ima diskreciono pravo da nabavlja robe i usluge prema svojim potrebama, te da prema svom iskustvu može ocjenjivati šta se pokazalo kvalitetnim, kvalitetnijim i najkvalitetnijim, te da mu o tome ne treba pouka niti mišljenje žalitelja, niti bilo kojeg ponuđača. Kvalitet se ne dokazuje samo iskustvom, već i standardima i certifikatima, a koje žalitelj nije dostavio kao dokaz svojim tvrdnjama da je neka roba kvalitetnija od druge. Dakle, radi se o potpuno proizvoljnim i neosnovanim navodima, a u skladu sa svojom djelatnošću, Ugovorni organ potražuje vodomyjer koji više odgovara stambenoj i komercijalnoj upotrebi. Žalitelj svoje tvrdnje nije potkrijepio niti jednim dokazom, već je vodomyjere uporedio sa četverostojnim i petostojnim jednokratinim sterilnim mantilima, navodeći presudu Suda BiH broj SI 3 U 039170 21 U od 03.11.2022. godine koja je apsolutno irelevantna za ovaj slučaj. U navedenoj presudi Sud BiH je zauzeo stav da iako su tenderskom dokumentacijom traženi jednokratin sterilni mantili za operacionu salu izrađeni od četverostojnog nekanog materijala sa ultrazvučno zavarenim šavovima, ponuđeni proizvod - petostojni mantili, je prihvatljiv jer ima bolje karakteristike od traženih. Ugovorni organ nije onemogućio ponuđače da ponude bolje proizvode, čak naprotiv, zbog čega nije jasno gdje je tačno ovdje žalitelj hito povući paralelu između predmetne nabavke vodomyjera i nabavke mantila iz presude. "

Uvidom u tendersku dokumentaciju, utvrđeno je da je ugovorni organ u okviru propisanih tehničkih karakteristika za kombinovane vodomyjere za pitku vodu pod stavkom V iz TD u segmentu tačnosti, standarda i kućišta propisao sljedeće:

"V-KOMBINOVANI VODOMYJERIZA PITKU VODU

Tačnost: Bypass myjerača R 1000/R 2500/R 4000.

Standardi: U saglasnosti sa ISO 4064/1. Proizvođač mora da ima ISO 9001 certifikat. Svi myjerači moraju da imaju odobrenje tipa od strane ovlaštene ustanove.

Kućište: Kućište vodomyjera treba da bude " in-line " verzija od livenog željeza, sa epoksi zaštitom na privrubicu sa strelicom na kućištu koja pokazuje smjer protoka vode. "

Ovaj organ upućuje na odredbu člana 102. Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da su stranke u postupku dužne su da iznesu sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve ili odluke, postupke, radnje ili nečinjenja, te da predlože dokaze kojima se te činjenice utvrđuju. U konkretnom slučaju, ovaj organ je utvrdio da osim navoda žalioaca da vodomjeri s bajpasom predstavljaju kvalitetnije vodomjere od in-line vodomjera, te da je sa takvim zahtjevom ugovorni organ ograničio konkurenciju, žalilac ne iznosi dokaze koji potkrepljuju te navode. Paušalno navođenje u žalbi, bez konkretnih činjenica i dokaza koji bi na to upućivali, nisu osnova da se u skladu s citiranim odredbama udovolji podnesenom zahtjevu žalioaca, što ima za posljedicu žalbeni navod cijeniti **neosnovanim**.

Na osnovu naprijed navedenog, a imajući u vidu osnovanost jednog žalbenog navoda, koji dovodi do poništenja spornog akta, odlučeno je kao u dispozitivu, u skladu sa članom 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama i članom 230. stav (2) Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, broj 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16).

Zahtjev za naknadu troškova zastupanja žalioaca od strane advokata usvojen je u iznosu od 280,80 KM sa PDV-om, sve u skladu sa članom 18. St. (2) i (33) Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službene novine Federacije BiH“, br. 22/04 i 24/04), shodno članu 119. stav (5) ZJN kojim je propisano da stranka, na čiju je štetu žalbeni postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi jasno precizirane opravdane troškove koji su joj nastali učešćem u žalbenom postupku.

Povrat uplaćenih sredstava po osnovu naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu od 3.500,00 KM, izvršiće se posebnim aktom, u skladu sa članom 108. stav (7) Zakona o javnim nabavkama i članom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih članom 108. Zakona o javnim nabavkama.

Pouka o pravnom lijeku: Ovo Rješenje je konačno i izvršno. Protiv ovog Rješenja može se tužbom pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema Rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

Dostaviti:

1. Žaliocu,
2. Ugovornom organu,
3. U spis predmeta.

